

REPUBLIKA HRVATSKA

***MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I
INFRASTRUKTURE***

***OKVIRNI NACIONALNI PROGRAM
za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa
u područjima u kojima ne postoji dostatan
komercijalni interes za ulaganja***

Zagreb, ožujak 2014.

Izvršni sažetak

Ovaj dokument predstavlja Okvirni program za razvoj pristupne širokopojasne infrastrukture slijedeće generacije (engl. *Next Generation Access – NGA*) u područjima u kojima ne postoji dostatni komercijalni interes za ulaganja od strane operatora i pružatelja usluga na tržištu, čime je opravdano izgradnju širokopojasne infrastrukture sufinancirati javnim sredstvima, odnosno sredstvima državnih potpora. Predviđeno je da će Okvirnim programom biti obuhvaćeno do 70% stanovništva Hrvatske koje živi u tzv. NGA bijelima područjima, većinom u ruralnim i suburbanim područjima.

Okvirni program je provedbeni program usmjeren k ostvarenju nacionalnih strateških ciljeva zadanih *Strategijom razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2012.-2015.*, te *Digitalnom agendom za Europu* u razdoblju do 2020., posebno u dijelu osiguranja dostupnosti brzog širokopojasnog pristupa na cijelom području Republike Hrvatske.

Okvirni program predstavlja nacionalnu okvirnu shemu (engl. *framework, umbrella programme, scheme*), odnosno program državnih potpora, iz kojeg će, nakon što bude odobren s obzirom na pravila državnih potpora, slijediti veći broj pojedinačnih projekata na užem lokalnom području.

Okvirnim programom obuhvaćene su samo pristupne širokopojasne mreže, dok će primjena državnih potpora na segment agregacijskih mreža (engl. *backhaul*) biti obuhvaćena drugim programom državnih potpora unutar tijela državne uprave.

Ovaj dokument ima višestruku namjenu, redom:

- kao polazište za pribavljanje odobrenja o sukladnosti Okvirnog programa s pravilima državnih potpora (engl. *state aid clearance*), koje odobrenje izdaje Europska komisija;
- kao osnovni dokument uputa i smjernica za tijela javne vlasti koja će pripremati i provoditi projekte izgradnje širokopojasne infrastrukture na lokalnoj razini;
- kao polazište za alociranje potrebnog iznosa sredstava, odnosno specificiranje i prilagodbu provedbenih načela i procedura sufinanciranja projekata unutar Okvirnog programa iz fondova EU-a u proračunskom razdoblju 2014.-2020. na nacionalnoj razini, budući da isti u trenutku zaključenja ovog dokumenta (31.10.2013.) nisu još bili konačno specificirani i službeno doneseni od strane tijela državne uprave.

Okvirnim programom u potpunosti se slijede sve odredbe *Smjernica za primjenu pravila državnih potpora koje se odnose na brzi razvoj širokopojasnih mreža* (engl. *Guidelines for the application of State aid rules in relation to the rapid deployment of broadband networks*). Navedene odredbe prenesene su i specificirane kroz tzv. *strukturna pravila* Okvirnog programa unutar ovog dokumenta, kojih će se morati pridržavati svi projekti unutar Okvirnog programa. Strukturna pravila obuhvaćaju:

- pravila za određivanje područja na kojima je opravdano provoditi projekte (određivanje boja područja, odnosno tzv. *mapiranje*);
- pravila ostvarenja značajnog iskoraka (engl. *step change*), s obzirom na postojeće stanje dostupne širokopojasne infrastrukture i stanje kompetitivnosti operatora na području provedbe projekta;
- pravila provedbe postupka javne rasprave koji prethodi pokretanju projekta;

- pravila provedbe postupka javne nabave u projektima, uključujući i odabir privatnog partnera – operatora koji će biti izravno uključen u provedbu projekta;
- pravila određivanja i nadzora veleprodajnih uvjeta i naknada pristupa širokopojasnim mrežama izgrađenim u projektu;
- pravila nadzora i povrata prekomjerno dodijeljenih sredstava potpora (engl. *clawback*);
- pravila transparentnosti i izvještavanja o provedbi projekta.

Okvirnim programom predviđeno je imenovanje jednog tijela javne vlasti nositeljem Okvirnog programa (NOP), koji će koordinirati provedbu Okvirnog programa na nacionalnoj razini te nadzirati sukladnost pojedinačnih projekata s Okvirnim programom, kao odobrenim programom državnih potpora. Pojedinačne projekte koji će slijediti iz Okvirnog programa u većini slučajeva će voditi tijela javne vlasti na lokalnoj ili područnoj (regionalnoj) razini (općine, gradovi i županije) kao nositelji pojedinačnih projekata (NP-ovi). Osim toga, uz koordinativnu ulogu NOP-a, u ključnim provedbenim aktivnostima projekata predviđena je i podrška HAKOM-a, kao nacionalnog regulatornog tijela za sektor elektroničkih komunikacija.

Izuzev propisanih strukturnih pravila, Okvirnim programom dan je i formalni okvir uputa i smjernica koje nositeljima projekta trebaju omogućiti i olakšati pripremu i provedbu projekata. Pri tome se Okvirnim programom ne ograničava izbor investicijskih i poslovnih modela, kao niti izbor infrastrukturnih i tehnoloških rješenja koja mogu biti implementirana u projektima, već se navedenim uputama i smjericama nositelje projekata upućuje na optimalni pristup specifikaciji projekata, sukladno trenutnim prilikama i budućim razvojnim potrebama na lokalnoj razini, vodeći računa da projekti budu sukladni sa strukturnim pravilima Okvirnog programa, te da potiču daljnji razvoj tržišta elektroničkih komunikacija na dobrobit svih krajnjih korisnika.

Okvirnim programom također je razrađen hodogram aktivnosti u pripremi i provedbi projekata koji obuhvaća 11 osnovnih faza i koji je, u osnovnim crtama, tablično prikazan u nastavku izvršnog sažetka (Tablica IS- 1).

Zaključno, potrebno je naglasiti da dostupnost i jednostavni pristup izvorima sredstava državnih potpora, uz postojanje inicijative na lokalnim razinama koja će osigurati pokretanje pojedinačnih projekata, predstavljaju osnovne i ključne preduvjete koji će osigurati uspješnu provedbu Okvirnog programa i dostizanje zacrtanih strateških ciljeva. Slijedom toga, daju se preporuke za daljnje korake nakon završetka izrade ovog dokumenta:

- kontinuirano provođenje svih formalnih i neformalnih aktivnosti prema tijelima državne uprave odgovornim za upravljanje fondovima EU-a, vezanih uz izradu konačnih verzija programskih dokumenata za fondove EU-a u razdoblju 2014.-2020., a sukladno potrebama Okvirnog programa koje su specificirane unutar ovog dokumenta (posebno u poglavlju **Error! Reference source not found.**), što uključuje i osiguranje sredstava za nacionalni udio sufinanciranja;
- provođenje postupka javne rasprave za cijeli Okvirni program, kako bi se sve operatore na tržištu elektroničkih komunikacija, tijela javne vlasti i krajnje korisnike širokopojasnih usluga upoznao sa sadržajem i ciljevima Okvirnog programa, te kako bi im se dala mogućnost da iznesu svoje primjedbe i komentare;

- upućivanje Okvirnog programa u postupak tzv. prednotifikacije prema Europskoj komisiji, kako bi se kroz neformalni prethodni postupak utvrdila sukladnost Okvirnog programa s pravilima državnih potpora, prije pokretanja službenog postupka notifikacije;
- imenovanje nositelja Okvirnog programa (NOP-a), kao tijela javne vlasti na nacionalnoj razini koji će moći osigurati dostatne administrativne i stručne kapacitete za koordinaciju i nadzor provedbe Okvirnog programa;
- upućivanje Okvirnog programa u postupak službene notifikacije prema Europskoj komisiji, s ciljem pribavljanja odobrenja Okvirnog programa s obzirom na pravila državnih potpora (uputno je ovaj postupak pokrenuti nakon formalnog donošenja programskih dokumenata fondova EU-a, kako bi izvori sredstava državnih potpora koje je potrebno osigurati za provođenje Okvirnog programa bili u potpunosti poznati, odnosno specificirani);
- kontinuirano provođenje svih aktivnosti koje su usmjerene k podizanju svijesti u tijelima javne vlasti na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini o značaju i važnosti projekata izgradnje širokopojasne infrastrukture, budući da isto predstavlja jedan od ključnih preduvjeta uspješne provedbe Okvirnog programa.

Tablica IS- 1 – Pregled faza i aktivnosti u pripremi i provedbi projekata unutar Okvirnog programa

Redni broj faze	Faza projekta	Opis glavnih aktivnosti unutar faze	Formalni izlazni dokument(i) iz faze	Uloga NOP-a	Uloga HAKOM-a
1.	Pretpripremne aktivnosti	Okvirna analiza potreba i mogućnosti provedbe projekta izgradnje širokopojasne infrastrukture na području jedinica lokalne samouprave (jednog ili više gradova i/ili općina)	Studija izvodljivosti (<i>feasibility study</i>)	Konzultativna neformalna podrška nositelju aktivnosti	
2.	Izrada nacрта Plana razvoja širokopojasne infrastrukture (PRŠI)	Izrada nacрта Plana razvoja širokopojasne infrastrukture (PRŠI). Nacrtom PRŠI-ja određuje se nositelj projekta (NP), administrativno-upravni obuhvat projekta (obuhvaćeni gradovi i općine), primijenjeni investicijski model u projektu, te se provodi postupak inicijalnog određivanja boja (inicijalno mapiranje).	Nacrt Plana razvoja širokopojasne infrastrukture (PRŠI)	Konzultativna podrška i preliminarna provjera sukladnosti nacрта PRŠI-ja sa strukturnim pravilima Okvirnog programa	Podrška NP-u kao korisniku HAKOM-ove aplikacije Prikaza dostupnosti širokopojasnog pristupa
3.	Javna rasprava	Verifikacija boja područja i izrada konačne verzije PRŠI-ja	Konačna verzija PRŠI-ja	Konzultativna podrška i odobrenje konačne verzije PRŠI-ja	

Redni broj faze	Faza projekta	Opis glavnih aktivnosti unutar faze	Formalni izlazni dokument(i) iz faze	Uloga NOP-a	Uloga HAKOM-a
4.	Odluka o pokretanju projekta	Formalna odluka o pokretanju projekta, potpisivanje ugovora između NP-a i NOP-a, te uspostava upravljačke strukture projekta u tijelima NP-a	Ugovor između NP-a i NOP-a	Priprema i potpisuje ugovor s NP-om	
5.	Javna nabava	Izbor privatnih partnera - operatora i sklapanje ugovora s odabranim operatorom, odnosno nabava usluga projektiranja, izgradnje, upravljanja i održavanja mreže, ovisno o primijenjenom investicijskom modelu	Ugovor(i) o javnoj nabavi ili Ugovor o JPP-u	Podrška kod provjere traženog iznosa potpora od strane privatnog operatora	Provjera da li se implementacija bežičnih mreža preklapa s obvezama operatora iz radiofrekvencijskih dozvola
6.	Projektiranje mreža i ishođenje potrebnih dozvola i suglasnosti	Izrada izvedbenog projekta širokopojasne mreže, te, prema potrebi, izrada idejnih, glavnih i izvedbenih projekata za infrastrukturne objekte, uz ishođenje potrebnih suglasnosti i dozvola	Izvedbeni projekt širokopojasne mreže s potrebnim suglasnostima i dozvolama		

Redni broj faze	Faza projekta	Opis glavnih aktivnosti unutar faze	Formalni izlazni dokument(i) iz faze	Uloga NOP-a	Uloga HAKOM-a
7.	Zatvaranje financijske konstrukcije, prijava sufinanciranja iz fondova EU-a	Izrada detaljnog financijskog plana kao podloge za zatvaranje financijske konstrukcije izgradnje mreže, te prijava sufinanciranja iz sredstava fondova EU-a prema nacionalnim upravljačkim tijelima fondova EU-a	Financijski plan i svi ostali dokumenti koji će biti potrebni za prijavu sufinanciranja iz fondova EU-a		
8.	Izgradnja mreže, inicijalni postupak provjere potpora	Izgradnja mreže i priprema za operativni rad; pribavljanje potrebnih uporabnih dozvola za infrastrukturne objekte; inicijalni postupak provjere potpora; isplata potpora, uključujući i potpore iz sredstava fondova EU-a			
9.	Odobrenje veleprodajnih uvjeta i naknada	Operator mreže izrađuje prijedlog veleprodajnih uvjeta i naknada; NP, uzevši u obzir mišljenje HAKOM-a i, prema potrebi, uz suglasnost NOP-a, odobrava, odnosno određuje veleprodajne uvjete i naknade	Veleprodajni uvjeti i naknade za pristup mreži	Prema potrebi, daje suglasnost na prijedlog NP-a za veleprodajne uvjete i naknade	Daje mišljenje na prijedlog veleprodajnih uvjeta i naknada operatora mreže

Redni broj faze	Faza projekta	Opis glavnih aktivnosti unutar faze	Formalni izlazni dokument(i) iz faze	Uloga NOP-a	Uloga HAKOM-a
10.	Naknadna provjera potpora (samo kod projekata u kojima je vrijednost dodijeljenih potpora veća od 10 milijuna eura)	Operator mreže izrađuje analizu povrata potpora koja pokazuje da li je potreban povrat potpora, te, u slučaju da je to potrebno, priprema proračun prekomjernih potpora za povrat; NP, prema potrebi, temeljem mišljenja HAKOM-a i NOP-a, izrađuje konačnu analizu povrata potpora	Analiza povrata potpora	U suradnji s HAKOM-om, daje mišljenje na analizu povrata potpora koju priprema operator mreže	U suradnji s NOP-om, daje mišljenje na analizu povrata potpora koju priprema operator mreže
11.	Nadzor i izvještavanje o provedbi projekta	Redoviti nadzor nad provedbom projekta; redovito izvještavanje NOP-a o ključnim aktivnostima, fazama i dokumentima tijekom pripreme i provedbe projekta		Prikuplja izvještaje od NP-ova, agregira ih te proslijeđuje Europskoj komisiji	